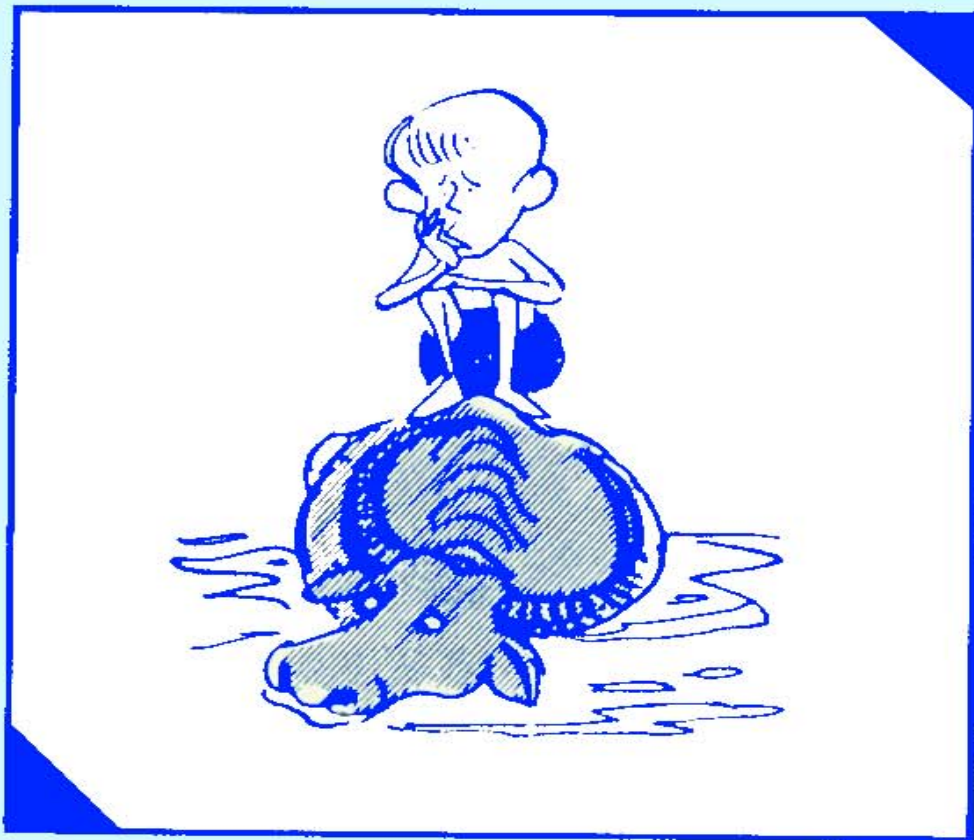

ข้อคิด :

แนวศาสนศาสตร์

ศิโรจน์ ไสรัจกุล

ข้อคิด

แนวศาสนศาสตร์

ศิโรจน์ โสร้อยกุล

**โครงการส่งเสริมพระคัมภีร์ในแนวศาสนศาสตร์
ศูนย์อบรมพระคริสตธรรมมูลนิธิคริสตจักรวันเสาร์**

ศาสนศาสตร์กระป๋องเบอร์เกอร์

เมื่อหลายปีก่อน Kosuke Koyama ได้เขียนหนังสือในหัวข้อ “Water Buffalo Theology” หรือถ้าจะแปลกันตรง ๆ ก็อาจแปลว่า “ศาสนศาสตร์กระป๋องน้ำ” ตั้งแต่เวลานั้นจะถึงปัจจุบัน โอกาสที่จะเห็นกระป๋องอยู่ในน้ำน้อยลงไปเรื่อย ๆ ในสังคมปัจจุบันเราเห็นกระป๋องในเบอร์เกอร์มากกว่าที่จะเห็นกระป๋องนอนอยู่ในน้ำสาเหตุที่ทำให้เป็นเช่นนี้ก็เพราะอิทธิพลของโลกตะวันตกได้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาเสนอให้คนไทย ซึ่งทำให้กระป๋องราคาตกเพราะไม่มีความสามารถที่จะสร้างผลผลิตให้ได้พอกับเครื่องยนต์กลไกทันสมัย ในเวลาเดียวกันฝรั่งไม่เพียงนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามา ยังนำเอาวิธีการรับประทานอาหารแบบตะวันตกมาสู่เมืองไทยด้วย เช่น การกินเบอร์เกอร์ และเพื่อไม่ให้เสียประโยชน์ฝรั่งได้ลากกระป๋องขึ้นจากน้ำ เอามาใช้ไว้ในเบอร์เกอร์ ด้วยเหตุนี้เราจึงมีแมร์ครกระป๋องเบอร์เกอร์

โดยอิทธิพลของโลกตะวันตกที่เข้าสู่เมืองไทย เมืองไทยปัจจุบันไม่เหมือนเมืองไทยสมัยก่อนเสียแล้ว และคนไทยปัจจุบันก็ไม่เหมือนคนไทยในกาลก่อน เมืองไทยในอนาคตจะไม่เหมือนเมืองไทยในปัจจุบัน และคนไทยในอนาคตก็จะไม่เหมือนคนไทยในปัจจุบัน ในสมัยก่อนกรุงเทพฯ ได้ชื่อว่า เป็นเวนิชตะวันออกหลังจากที่ได้มีการพัฒนาทางด้านคมนาคมเวนิชตะวันออกก็สูญหายไป จนกระทั่งเมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง เวนิชตะวันออกก็ผลุบ ๆ โผล่ ๆ ที่ใจกลางของประเทศไทยตามแต่ดินฟ้าอากาศจะอำนวย (โดยเฉพาะเวลาฝนกระหน่ำ)

ถึงแม้คนไทยจะได้รับอิทธิพลจากโลกตะวันตกมากพอสมควร คนไทยก็คือคนไทย การกินเบอร์เกอร์และการช้อปปิ้งไม่ได้ทำให้คนไทยกลายเป็นฝรั่ง และการกินส้มตำก็ไม่สามารถทำให้ฝรั่งเป็นคนไทย คนไทยยุคเก่าไม่เหมือนคนไทยยุคกลางคนไทยยุคกลางไม่เหมือนคนไทยยุคใหม่ และคนไทยยุคใหม่ก็ไม่เหมือนคนไทยยุคอวกาศ แต่ในการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบต่าง ๆ ความเป็นคนไทยก็จะคงอยู่กับคนไทย ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่าง ระหว่างไทยยุคใหม่ จีนยุคใหม่ ฝรั่งยุคใหม่ และอื่น ๆ

สรุปได้ว่าคนไทยแต่ละยุคนั้นไม่เหมือนกัน แต่ถึงแม้ว่าคนไทยจะต่างกันไปซึ่งก็แล้วแต่ยุคสมัย คนไทยก็คือคนไทยและความเป็นไทยของเราก็ทำให้เราถามคำถามบางคำถามที่ไม่เหมือนใครกินอาหารบางอย่างไม่เหมือนชาติอื่น มีแนวคิดบางอย่างที่ไม่เหมือนคนอื่น และอื่น ๆ ไม่เพียงแต่จะไม่เหมือนชาติอื่น ยังไม่เหมือนคนไทยในยุคอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน คนไทยในยุคปัจจุบันในความคิดส่วนตัวของผม ก็คือคนไทยในยุค “กระป๋องเบอร์เกอร์” คำว่ากระป๋องคือคำไทยที่เป็นภาษาพื้นบ้าน เป็นคำที่ส่อให้เห็นถึงความเป็นไทยของคนไทย คำว่าเบอร์เกอร์ (BURGER) หมายถึงอิทธิพลจากโลกตะวันตกที่เข้ามาสู่ประเทศไทย คำว่าศาสนศาสตร์หมายถึงศาสตร์ของศาสนา หมายถึง logy (การศึกษา) ของ Theos (พระเจ้า) หมายถึงการศึกษาเกี่ยวกับรากฐานของ “การเป็น” (being) ของทุกสิ่งทุกอย่าง ด้วยเหตุ

นี่เอง ศาสนศาสตร์กระป๋องเบอร์เกอร์ไม่ได้หมายถึงสิ่งอื่นใด นอกจากการค้นคว้าที่จะตอบคำถามเกี่ยวกับพระเจ้าเกี่ยวกับ “การเป็น” ของคนไทยในยุคกระป๋องเบอร์เกอร์

เมื่อสมัยก่อนเราเคยถามคำถามเช่น จุดไฟหนึ่งคืบต้องใช้น้ำมันกี่ชามากเท่าไร? เดียวนี้เราถามว่า “เปิดไฟหนึ่งคืบเสียค่าไฟเท่าไร” สมัยก่อนเราถามว่า จากกรุงเทพฯ ไปภูเก็ตใช้เวลาเดินทางกี่วัน? เดียวนี้เราถามว่า “ไปภูเก็ตใช้เวลากี่ชั่วโมง?” เมื่อก่อน “ก๊บบาท” เดียวนี้ “ก๊กร้อย” เมื่อก่อนกินน้ำพริกกะปิหรือปลาร้า เดียวนี้กินพิซซ่าหรือเบอร์เกอร์ พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลาคือการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบของคำถามต่าง ๆ ที่เราถามตัวเอง ซึ่งรวมไปถึงคำถามในด้านศาสนศาสตร์ด้วยเช่นกัน ในหนังสือ “50 MEDITATION” โคสุเกะ โคยากามา ได้ตั้งคำถามไว้ว่า “อะไรคือความสัมพันธ์ระหว่างพระเจ้าและเทคโนโลยี?” แต่เป็นที่น่าเสียดายที่มีคนเพียงไม่กี่คนที่สนใจคำถามประเภทนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นในแวดวงของศาสนศาสตร์ก็คือ เราอยู่ในยุคกระป๋องเบอร์เกอร์ แต่เราถามคำถามในยุค NO BUFFALO-NO FOOD (ปราศจากควายปราศจากข้าว) การตอบคำถามผิวดุ๊กก็เปรียบเสมือนการเผาไม่ถูกจุด เคาเท่าไรก็ไม่หายคัน จริงอยู่ความจริงเป็นสิ่งที่คงตัวอยู่นอกกาลเวลาและประวัติศาสตร์ (Beyond space, time and history) แต่วิวัฒนาการที่สมบูรณ์ไม่ได้อยู่ที่อื่นใด นอกจากองค์พระเยซูคริสต์ ผู้ที่ถึงแม้พระองค์จะอยู่นอกกาลเวลาและประวัติศาสตร์ แต่ก็ยอมจำกัดขอบเขตของพระองค์เข้ามาในเวลาและประวัติศาสตร์ เพื่อมนุษย์จะได้เข้าใจน้ำพระทัยของพระองค์ดียิ่งขึ้น (ฮีบรู 1:1-2) ตราบใดที่ได้ชื่อว่าเป็นมนุษย์ ไม่มีใครอยู่นอกกาลเวลาประวัติศาสตร์บุคคลที่พยายามเข้าใจความจริงโดยไม่คำนึงถึงกาลเวลาและประวัติศาสตร์ก็คือบุคคลที่พยายามทำลายขอบเขตที่พระเจ้าผู้เป็นเจ้าของกำหนดไว้ให้มนุษย์

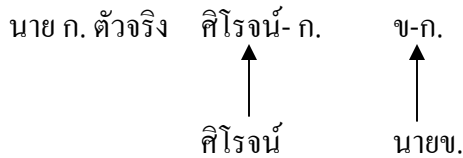
จากประสบการณ์แล้ว ผมพบว่าคนที่บุคคลบางคนไม่กล้าถามคำถามตามยุคสมัยก็เป็นเพราะเขาไม่กล้าที่จะถามเพราะกลัวพระเจ้าจะไม่พอพระทัย เพราะกลัวว่าถ้าเขาเกิดความสงสัย พระเจ้าจะทรงพระพิโรธ A.T. Robinson ได้เขียนหนังสือในหัวข้อ “Honest to God” (ซึ่งตรงต่อพระเจ้า) ถึงแม้ว่าผมจะไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้แต่ผมชื่นชมในชายคนนี้ เพราะเขากล้าที่จะชื่อตรงต่อพระเจ้า เขากล้าที่จะถามคำถามต่อพระเจ้า เราหลอกตัวเราเองไม่ได้และเราหลอกพระเจ้าไม่ได้ เมื่อเราเกิดความสงสัยในพระเจ้า เราไม่สามารถปกปิดข้อสงสัยนี้จากพระองค์ได้คนเราสามารถที่จะเปลี่ยนความเชื่อได้ แต่มีสิ่งหนึ่งที่เราไม่สามารถจะทำได้ สิ่งนั้นคือ “เชื่อในสิ่งที่เราไม่เชื่อ” และด้วยเหตุนี้เองพระเจ้าจึงได้ตรัสกับเราว่า “มาเถิดให้เรามาหาเหตุผลร่วมกัน” (อิสยาห์ 1:18)

ศาสนศาสตร์ของการอธิษฐาน

ถ้าผมบอกว่าเป็นคริสเตียน ก็คงจะไม่มีใครขัดแย้งถ้าผมจะบอกว่าเป็นศาสนาจารย์ ก็อาจจะ
มีคำถามเพิ่มขึ้นอีกถ้าผมจะว่าผมศรัทธาบัญญัติข้อที่หนึ่งและสอง ก็คงจะมีคำถามขึ้นมาว่า “แล้วคุณเป็น
คริสเตียนได้อย่างไร” ถ้าผมจะบอกว่าคุณก็ทำศรัทธาบัญญัติข้อหนึ่งและสอง ก็คงจะมีเสียงอุทานขึ้นมาว่า

“นี่คุณจะทำอย่างไรกันแน่”

เมื่อภรรยาผมมองดูผม เธอมักจะพูดว่าผมเป็นคน “ใจดี” แต่เมื่อนักศึกษามองดูผมหลังจากที่
ได้รับข้อสอบ เขามักจะมองไม่เห็นความ “ใจดี” ของผม ผมเชื่อว่าไม่มีคนสองคน ที่มีความคิดเห็น
ตรงกันเกี่ยวกับบุคคลที่สาม ถ้าผมจะยืมให้เด็กสองคนเด็กคนที่หนึ่งซึ่งขาดความอบอุ่นอาจมองและคิด
ว่า “คนคนนี้จะเอาอะไรกับเรากันแน่” เด็กคนที่สองซึ่งเติบโตมาในครอบครัวที่มีความรัก อาจจะใช้
ตอบด้วยความพอใจ รอยยิ้มของผมที่มีให้เด็กสองคนนั้นเหมือนกัน แต่การตีความหมายแตกต่างกัน ซึ่ง
ก็ขึ้นอยู่กับพื้นเพของแต่ละคน สิ่งที่ต้องการเสมอในที่นี้ก็คือ ถ้าผมจะพยายามทำความรู้จักกับนาย “ก”
ผมไม่มีทางเข้าใจนาย “ก” ตัวจริงได้ ผมเพียงแต่รู้จักนาย “ก” ตามความเข้าใจ พื้นเพและตาม
ความสามารถของผม หรืออาจใช้อีกคำพูดก็คือบุคคลที่ผมรู้จักไม่ใช่ นาย “ก” ตัวจริง แต่เป็นนาย “ก”
ตามความเข้าใจของศิโรจน์ หรือ “ศิโรจน์-ก” ผมไม่รู้จัก “ก-ก” ผมรู้จักแต่ “ศิโรจน์-ก” เช่นเดียวกัน
เมื่อนาย “ข” พยายามทำความเข้าใจกับนาย “ก” นาย “ข” ก็จะรู้จักแต่เพียง “ข-ก” (ก. ในทัศนะของ ข.
และไม่ใช่ ก. ตัวจริง)

ในกรณีเดียวกันเมื่อเราพูดถึงพระเจ้าและการอธิษฐานปัญหาเช่นเดียวกันอาจเกิดขึ้นได้ มีบุคคล
หลายคนที่มีจะพูดว่า “พระเจ้าตรัสกับผมว่าอย่างนี้” “นี่คือน้ำพระทัยของพระเจ้า” ผมมีเพื่อนสนิทคน
หนึ่งที่ถ้าผมจะพูดกับเขาว่า “คุณ ไอคิว ต่ำ” เขาคงไม่รู้สึกระไร เขาจะถือว่าเป็นการพูดเล่น เพราะเขา
รู้จักผมดี รู้ว่าผมชอบพูดเล่นและเขารู้ว่าตัวเขาไม่ใช่คน ไอคิวต่ำ แต่ถ้าผมจะพูดประโยคเดียวกันเล่นกับ
คนที่ผมไม่รู้จัก ผมคงได้ลงไปนอนในที่ต่ำและถ้าบุคคลที่ผมพูดด้วยนั้นเป็นคนประเภทเสร์ราสร้อย เขา
อาจจะเข้าไปเก็บตัวในบ้านและไม่ยอมออกมาพบใครอีกก็ได้

การตีความหมาย คำตรัสของพระเจ้ำก็เช่นกัน ความสำคัญขึ้นอยู่กับว่าเรารู้จักพระเจ้าแค่ไหน
คำพูดที่บอกว่า “หลังจากที่พระเจ้าสร้างมนุษย์ ในแบบฉายาของพระองค์ มนุษย์ก็ได้สร้างพระเจ้าใน
แบบฉายาของเขา” นั้นมีความจริงอยู่มาก

ข้อความที่ว่า “หลังจากที่พระเจ้าสร้างเราในแบบฉายาของพระองค์ มนุษย์ก็เริ่มสร้างพระเจ้าในแบบฉายาของเขา” นั้นมีความจริงอยู่มากทีเดียว เมื่อเราอธิษฐาน เราอธิษฐานต่อ “เรา- พระเจ้า” หรือ “พระเจ้า – พระเจ้า?” เมื่อเราตีความหมายคำตรัสของพระเจ้า เราตีความหมายตามความเข้าใจประเภท “เรา-พระเจ้า” หรือ “พระเจ้า-พระเจ้า”

สำหรับผมแล้ว คำท้าทายในการอธิษฐานคือความพยายามที่จะลด “ศิโรจน์” และเพิ่ม “พระเจ้า” ในรูปแบบของความคิด “ศิโรจน์-พระเจ้า” โดยการทุ่มเทกำลังความคิดและการอุทิศตัวในการศึกษาพระคำของพระองค์

ศาสนศาสตร์ของความงาม

เมื่อพูดถึงความงามหรือ aesthetics ในแง่ของศาสนศาสตร์เราก็อาจมองได้จากสองแง่สองมุมคือ

1. การเรียนรู้จักพระเจ้าจาก “ความงาม”
2. ความหมายของความงามในคริสต์ทศนะ

สุภชาติไทยกล่าวไว้ว่า “ไถ่งามเพราะชนคนงามเพราะแต่ง” ที่น่าสนใจก็คือในสุภชาตินี้ความงามจะกลายเป็นความน่าเกลียดถ้าเราจะสลับที่ระหว่างคนและไถ่ “คนงามเพราะชน ไถ่งามเพราะแต่ง” สุภชาติที่แต่งชุดปาร์ตี้ไปงานในที่หรู ๆ ก็ดูสวยงาม แต่ถ้าเธอจะแต่งชุดเช่นนั้นและไปเดินในซูเปอร์มาร์เก็ต คนที่เห็นคงไม่บอกว่าเธอสวยแต่อาจพูดว่า “คนนี่เต็มหรือเปล่า” คนใส่ชุดว่ายน้ำเดินชายหาดก็ดูสวยงามดี แต่หากจะใส่ชุดว่ายน้ำไปเดินที่ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง เมื่อชนคนก็มีหลายสีเรอบอกว่าสวย แต่ถ้าชนสุนัขมีหลายหลากสีเราพูดได้เพียงว่า “แปลก” คนฝรั่งพูดภาษาไทยได้นิด ๆ เรอบอกน่ารัก คนไทยพูดอังกฤษได้นิด ๆ เรอบอกว่าเซย ภูเขาสี่เหลี่ยมตัดกับท้องฟ้าสีฟ้าอ่อนดูสวยงาม แต่ถ้าเราจะทำกำแพงบ้านครึ่งหนึ่งเป็นฟ้าอ่อนครึ่งหนึ่งเป็นเขียวเข้ม คงไม่มีใครอยากจะพักอาศัยที่บ้าน ในแง่คิดของศาสนศาสตร์ สุภชาติไทยนี้ลึกซึ้งมาก “ไถ่ไม่ไถ่งามเพราะแต่งคนไม่ไถ่งามเพราะชน” แต่ไถ่งามเพราะชนและคนงามเพราะแต่งความงามนั้นอยู่ที่ความเหมาะสม ความงามของพระผู้เป็นเจ้าก็เช่นกัน พระองค์ทราบถึงความ “เหมาะสม” พระองค์ทราบว่าทุเรียนอาจจะดีสำหรับไทย แต่ไม่ใช่สำหรับฝรั่ง พระองค์ทราบถึงความเหมาะสม พระองค์เข้าหาคนไทยในแบบไทย ๆ พระองค์เข้าหาฝรั่งในแบบฝรั่ง พระองค์เข้าหาคนฝรั่งผิวน้ำตาลในแบบฝรั่งผิวน้ำตาล และเข้าหาคนไทยผมหอมในแบบคนไทยผมหอมความสวยงามอย่างหนึ่งของพระผู้เป็นเจ้าก็คือ พระองค์ทรงสร้างความเหมาะสมเหมือนอาจารย์เปาโลได้กล่าวไว้ว่า “เรายอมเป็นทุกสิ่งเพื่อทุก ๆ คน”

ในแง่ที่สอง เราจะมามองดูคำว่า “คนงามเพราะแต่ง” ผมเคยได้ยินคริสเตียนพูดเสมอ ๆ ว่า “ผิวดูสวยหรือที่จะสวย” ผมเชื่อว่าถ้ามีใครคนใดคนหนึ่งรักความงามมาก คนนั้นก็คือพระเจ้านั่นเองเพราะพระองค์เป็นผู้สร้างความสวยความงาม การแต่งและทำตัวให้สวย ผมว่าเป็นสิ่งอันควรอย่างยิ่งสำหรับคริสเตียนผมชอบสุภชาติที่สวย บ้านที่สวย รถที่สวย รูปภาพที่สะดุดตา สีที่เด่นและอื่น ๆ แต่ในขณะที่เดียวกันในคำศัพท์เราก็มีคำว่า “กว่า” เช่นดีกว่า ใหญ่กว่า เก่งกว่า และสวยกว่า

เรามีคาราภาพยนตร์ไทยที่สวยงาม ๆ แต่บุคคลที่ผมนึกว่าสวยกว่าคาราภาพยนตร์หลาย ๆ คนก็คือหญิงชราในชุดสีขาวขอบนน้ำเงิน ที่ทำงานในใจกลางกรุงกาลาคต้า ประเทศอินเดียเธอสวยเพราะเธอรู้ว่าเธอทำอะไรอยู่ เธอสวยเพราะเธอเป็นคนที่ทำจริง เธอสวยเพราะเธออุทิศตัวเพื่อคนหลายพันคน สำหรับ

ผมแล้ว คุณแม่เทอร์ริซาร์สวยเพราะแต่ง เธอสวยกว่าดาราดาราพยนตร์หลาย ๆ คน เพราะเธอเลือกที่จะแต่ง ภาพพจน์ภายใน

เรามีนายแบบหล่อ ๆ หลายคน สำหรับผมนายแบบที่หล่อกว่านายแบบหลาย ๆ คน ก็คือชาย ชราร่างเล็กหัวล้าน หลังค่อมท่านไม่ได้สวมกางเกงลิวาย หรือใส่เสื้อ Arrow ท่านหล่อเพราะความกล้าที่จะยึดมั่นในสิ่งที่ตนเชื่อ ท่านหล่อเพราะท่านทำจริง ท่านหล่อเพราะท่านเห็นคุณค่าของชีวิตในทุกชีวิต สำหรับผมมหาดมะคานธีหล่อกว่านายแบบหลาย ๆ คน เพราะท่านเลือกที่จะแต่งบุคลิกภาพภายใน

ผมสามารถพูดถึงคนที่ “สวยกว่า” “หล่อกว่า” ได้อีกหลายคนแต่เนื้อที่ไม่อำนวย ความ “สวยงาม” เป็นสิ่งที่น่าชื่นชม ความ “สวยกว่า” เป็นสิ่งที่น่าประทับใจ “ไก่องามเพราะขน คนงามเพราะ แต่ง” ถ้าคุณแต่งแต่ภายนอกคุณก็จะเป็นเพียงที่ชวนชม ถ้าคุณแต่งภายในคุณจะเป็นบุคคลที่ประทับใจ ผู้อื่น แต่ถ้าคุณจะแต่งทั้งภายนอกทั้งภายในคุณคงเป็นบุคคลที่ “สวยงามกว่า”

ศาสนศาสตร์ “แรมเบ้”

ถึงแม้จะมีการเขียน สนธิสัญญา ระหว่างไทย-ลาว ก็ตามแต่ชาวลาวก็ยังคงมีความขมขื่น เพราะยังคงมีเชลยศึกษาชาวลาวหลายคน ที่ถูกกักขังอยู่ทณดินแดนสยาม ความขมขื่นจะคงดำรงอยู่ในจิตใจ ถึงแม้ชาวลาวจะไม่ได้กินบอระเพ็ดก็ตาม มันเป็นความขมขื่นที่รู้ว่าเพื่อน ๆ ชาวลาวถูกกักขังในดินแดนของไทย มีใครละที่จะสามารถนำบอระเพ็ดแห่งจิตใจไป และนำนมขื่นหวานของใจเข้ามาแทนที่ ความหวังนี้คงไม่เป็นเพียงแต่ความฝัน เพราะในดินแดนลาวนั้นก็ยังคงมีวีรชนที่มีความกล้าอัน เผ็ดร้อน ลูกปลาร้ารสเค็ดผู้ไม่น่าใครอื่นไกล คนทั่วไปเรียกเขาว่า “แรมเบ้” (แรมเบ้ ภาค 3)

ขณะที่พลเอกทองแท้กำลังนั่งตรวจงานอยู่ในค่ายใกล้ชายแดนไทย-ลาว ทหารได้นำร่างอัน กำยำล่ำสันของชายหนุ่มหน้าตาย ที่พยายามเล็ดลอดควายน้ำแม่ข้ามแม่น้ำโขงมา แต่ที่จับได้เพราะแทนที่จะว่ายน้ำข้ามแม่น้ำโขงอย่างเดียว กลับว่ายน้ำไป ดืมไป

พลเอกทองแท้มองหน้าชายที่ถูกจับพร้อมกับอุทานขึ้นว่า

“แรมเบ้! ทั้ง ๆ ที่เราได้ทำสนธิสัญญาไทยลาว ทำไมคุณถึงต้องมาลুক้าอธิปไตยของชาวไทย”

“ก็เพราะจิตใจของคนลาวเต็มไปด้วยความขม” เบ้ตอบ

“แล้วคุณว่ายน้ำข้ามมาทำไม?”

“ผมมาเพื่อจะลบความขมขื่น และนำความหวานเข้าสู่จิตใจของชาวลาว”

“ถ้านั้นก็แสดงว่าคุณจะมาขโมยน้ำตาลของเราใช่ไหม?”

“ผมมาเพื่อปลดปล่อยเชลยลาว”

“เชลยเราไม่มี” นายพลทองแท้พูดพลางหันหน้าไปกระซิบกับนายทหารที่ยืนเคียงข้าง

“แต่เชลยลาวเราอาจมี”

“มี”

“บอกว่าไม่มีก็ไม่เชื่อ! จับไปทรมาน”

“โธ้ย! โธ้ย! บอกว่าอย่าทำข่อย อย่าทำข่อย”

“อ้าว ก็บอกว่าจะอย่าทำข่อย อย่าทำข่อย และทำไมต้องมาบ่นด้วย”

“เปล่า บอกว่าอย่า! อย่า! อย่าทำข่อย อย่าทำข่อย”

แรมเบ้รู้สึกเหนื่อยอ่อน เขาทั้งเจ็บทั้งปวด เขาอยากจะลืมเลิกความตั้งใจ และกลับไปเมืองลาวมือเปล่า ๆ แต่ทันใดนั้นเองเสียงแผ่วเบาและโหยหวานได้ดังขึ้น “พี่เบ้ พี่อย่าทิ้งเราไปนะ” แรมเบ้รู้สึกตื่นตัวขึ้นมาทันที

“เราต้องช่วยพวกลาวให้ได้” ว่าแล้วก็ได้ใช้กำลังที่มีอยู่กระซอกเข้ามาในมาดของชีวล์แอสเตอร์ หยิบผ้าแดงขึ้นมาผูกที่ศีรษะ ขณะนั้นเองทหารได้วิ่งเข้ามา แต่แรมเบ้ก็ไม่ได้สะทกสะท้าน ด้วยลีลาที่รวดเร็วดังสายฟ้า ทหารทั้งกองทัพก็ได้ลงไปหมอบพื้น

“เร็ว ๆ รีบหนีเข้าพวกลาวทั้งหลาย”

“พี่เบ้ เฮอรัลคอบเตอร์ อยู่ไหน”

“โอ้! นั่นมันแรมเบ้ภาคหนึ่ง ภาค 3 มีแต่ควาย รออยู่ข้างหน้า รีบ ๆ เข้า เร็ว”

ณ เมืองลาว แรมเบ้ได้กลายเป็นวีรบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ที่ใคร ๆ กล่าวถึง

“แรมเบ้ จงเจริญ”

“แรมเบ้ จงเจริญ”

เมื่อเสร็จภารกิจ แรมเบ้ได้เดินทางกลับบ้านของตน

“ไอแรมเบ้ตัวดี” เหล่าเบ้ ศรีภรรยากล่าวขึ้น “กลับมาแล้วหรือ”

“กลับมาแล้วจะน้อง”

“วีรบุรุษตัวดี แต่ก่อนไปเป็นวีรบุรุษทำอะไรไว้ คุณ” เหล่าเบ้ชี้ไปที่ลูกในท้องที่ใกล้จะคลอด

“ช่วยคนทั้งเมือง แต่เมียตัวเองต้องแบกภาระไว้คนเดียว”

“ข้อโทษที่จะน้อง”

“ไม่ต้องมาโทษ มาเทิดทูน ข้าวปลายังไม่ได้หุง ไปหุงซะ เร็ว ๆ”

เราต่างอยากจะเป็นเหมือนแรมโบ้ คนเดียวชนะคนทั้งกองทัพ คนที่หล่อ ที่แข็งแรง ที่เก่ง ที่ดี ที่ได้ไปหมดทุกอย่าง

เราอยากที่จะใช้ชีวิตเราดีหมดทุกอย่าง สวย หล่อ เก่ง ดัง ดี และด้วยเหตุนี้ เขาจึงใช้ชีวิตอยู่ในความฝัน

แรมโบ้ คือ ชีวิตที่อยู่ในความฝัน

แรมเบ้ คือ ชีวิตจริง แรมเบ้คือ สัญลักษณ์ที่เชื่อว่าชีวิตไม่ได้จบลงด้วยความดังและความหวานเสมอไป แรมเบ้ คือสัญลักษณ์ที่ชี้ให้เห็นว่า ในชีวิตจริง เราจะต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคตลอดเวลา

เพื่อตัวเราเอง และเพื่อผู้อื่น ให้เราลงจากความฝันและมาสู้กับความจริง

และหากเราอยากเป็นเทวดา ก็ขอให้ เป็น “เทวดาเดินดิน”

ความชอบทำ VS ความชอบธรรม

คนเรามักจะชอบทำในสิ่งที่เรากู้เคย เราชอบใส่รองเท้าคู่เดิมถึงแม้มันจะไม่สวยแต่รองเท้าคู่ใหม่ เราชอบกินก๋วยเตี๋ยวจากร้านเดิมเพราะเราไม่แน่ใจว่าถ้าจะไปร้านใหม่ ก๋วยเตี๋ยวด้านหน้าจะมีรสชาติกลมกล่อมเหมือนร้านเดิมของเราหรือไม่ วันหนึ่งในขณะที่อยู่ที่อินเดีย ผมและภรรยาได้เรียกเด็ก ๆ ลูกคนใช้มากินข้าวในช่วงวันคริสตมาส เราไปซื้ออาหารจากร้านที่มีชื่อ เราจัดโต๊ะอาหารไว้อย่างดี แต่ปรากฏว่าเด็ก ๆ ไม่ค่อยอยากกินสักครู่หนึ่งเราก็คิดว่าเด็ก ๆ พวกนี้ไม่เคยนั่งโต๊ะกินอาหาร พวกเขานั่งกินบนพื้นเป็นประจำ เราเลยยกอาหารมาตั้งที่พื้นและแน่นอนที่เดียว เด็ก ๆ พวกนี้ต่างกินอาหารอย่างเอร็ดอร่อยอีกครั้งหนึ่งในขณะที่ทางแผนกศาสนศาสตร์ของวิทยาลัยสิงคโปร์ (SAUC) ได้จัดให้มีการเลี้ยง บุคคลที่จัดอาหารเป็นฝรั่งที่ทำอาหารได้ร่ำรวยสำหรับมือนั้นเธอทำมันอย่างดี แต่เพื่อนผมคนหนึ่งที่นั่งใกล้ ๆ เป็นคนมาเลย์ เชื้อจีน พอชิมมันอบ สิ่งแรกที่เขากล่าวก็คือซีอิ๊วขาว (คุณเคยกินมันอบใส่เนยอย่างดีกับซีอิ๊วขาวไหมครับ?) คนเราชอบทำในสิ่งที่เรากู้เคย ด้วยเหตุนี้เองเมื่อคนไทยอย่างเรา ๆ ท่าน ๆ ได้กลับใจมาเป็นคริสเตียน เราก็ยังเสาะแสวงหาที่จะทำในสิ่งที่เรากู้เคย เราเติบโตมาในสังคมที่บอกว่า ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว เราเติบโตมาในสังคมที่บอกว่า ถ้าเราจะเป็นที่ยอมรับของสังคมเราจะต้องทำความดีตามที่สังคมได้กำหนดมา เราเติบโตมาในสังคมที่เน้นคุณค่าของการทำบุญแล้วเราก็ชอบทำในสิ่งที่เรากู้เคย ด้วยเหตุนี้เอง เมื่อคริสตศาสนานำแก่นของกิตติคุณแห่ง “ความชอบธรรมโดยความเชื่อ” มาเสนอ เราก็เลยรับและปรับให้เข้ากับวัฒนธรรมของเรา เราเปลี่ยน “ความชอบธรรมโดยความเชื่อ” มาเป็น “ความชอบทำ (ทำบุญ) โดยความเชื่อ” เราเชื่อว่าถ้าเราไม่ทำเราจะไม่ได้บุญ ถ้าเราไม่ทำเราจะไม่ได้รับความรอด เราก็จึงยึดหลัก (ตามความคุ้นเคย) ของ “ความชอบธรรมทำโดยความเชื่อ”

ปัญหาที่มักจะเกิดขึ้นบ่อยครั้งก็คือ เรามักจะเอาความรู้สึกทาง “ธรรม” ของเราไปตีความหมายของ “พระธรรมของพระเจ้า” แต่ความรู้สึกทาง “ธรรม” ของเรานั้นไม่เหมือนกับของพระเจ้าความแตกต่างของทั้งสองนั้น เป็นความแตกต่างด้านเนื้อหาและคุณภาพ (Qualitative differences) ถ้าเราบอกว่าเรารอดโดยความเชื่อบวกการกระทำมันก็หมายความว่า

1. ความรอด = บุญเรา + บุญพระคริสต์
2. เมื่อเราทำดีเราไม่ได้ทำเพื่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ แต่เราทำเพื่อความรอดของตัวเอง
3. ความชอบธรรม = พระโลหิตของพระคริสต์ + ความชอบธรรมของเรา
4. การตายของพระคริสต์นั้นยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ

ในด้านตรงข้ามเราก็มีความหวังใจอย่างเหลือล้นว่าถ้าเราไม่เน้นความชอบทำเองเสียเลยเราก็จะเป็นคริสเตียนที่ขาดคุณธรรมศีลธรรมและจริยธรรม พวงงาย ๆ เรามีความรู้สึกว่าความชอบธรรม=การกระทำ และไม่ใช่ “ความชอบธรรม = ความเชื่อ” หรือไม่เราก็มีอีกสูตรหนึ่ง “ความชอบธรรม = ความ

เชื่อว่าพระคริสต์จะช่วยเราทำกรรม” ความหวังใยนี้อาจเป็นสิ่งที่สมควร แต่บางครั้งอาจดูเหมือนว่าเราหวังว่า ถ้าเราทำตามสูตรของพระเจ้าจริง ๆ เราจะผลิตผู้ชอบธรรมที่ไม่ยอมทำกรรม นิสัยของคนไทยอย่างหนึ่งที่ติดมากก็คือ ความหวังใย แต่ในบางครั้งเราหวังมากเกินไป เราหวังพระเจ้า เราหวังว่าสูตรของพระเจ้า (ชอบธรรม=ความเชื่อ) อาจจะทำให้อาจจะก่อให้เกิดผลที่ไม่พึงปรารถนา เราจึงยื่นมือเข้าช่วยพระเจ้า

ในการเป็นคริสเตียนบางครั้งผมคิดว่าถึงแม้จะเป็นการยากแต่อาจเป็นสิ่งที่ดีถ้าเราจะปล่อย ยอมให้พระเจ้าเป็นพระเจ้า เป็นพระเจ้าตามแบบฉายาของพระองค์ และไม่ใช่ในแบบฉายาของเรา

ความชอบธรรมโดยความเชื่อเป็นแก่นของคริสตศาสนา และเป็นหลักสำคัญที่สุดที่ทำให้คริสตศาสนาแตกต่างจากศาสนาอื่น ๆ และจะทำให้ทำให้คนขาดความชอบทำ “กรรม” ในความคิดของมนุษย์เรา เราคิดในแนว: ความชอบทำ ก่อให้เกิดความชอบธรรม แต่ในสายพระเนตรของพระเจ้า ความชอบธรรม (โดยความเชื่อ) ก่อให้เกิดความชอบทำ

ความเชื่อที่เราต้องทำกรรม เพื่อเราจะได้รับความรอดหมายความว่าในสายพระเนตรของพระเจ้าพระองค์ไม่ยอมรับเราจนกว่าเราจะทำดี ในด้านภาพพจน์เรามีความรู้สึกว่าในขณะที่เราเป็นเรา เรายังไม่มีคุณค่าเพียงพอ

ในด้านตรงกันข้ามความชอบธรรมโดยความเชื่อบอกว่าพระเจ้ายอมรับเราอย่างที่เราเป็นเรา ด้านภาพพจน์เราเป็นคนที่มีค่าในสายพระเนตรพระเจ้า ตามประสบการณ์เราก็ทราบดีว่า คนเรามักทำตามภาพพจน์ของเรา ถ้าเราคิดว่าเรามีค่าในสายพระเนตรของพระเจ้า เราก็มีความรู้สึกอยากที่จะทำในสิ่งที่เป็นที่พอพระทัยของพระเจ้า แต่ถ้าเราคิดว่าเราไม่มีค่าในสายตาของคนบางคนเราก็ไม่มีความปรารถนาที่จะทำในสิ่งที่จะทำให้เขาพอใจในตัวเรา

พิมพ์ที่: มิตรนราการพิมพ์ นายนรา พฤตินันท์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2533

142 ซอยพิบูลย์เวศม์ 2 ถนนสุขุมวิท 71 พระโขนง กทม.10110 โทร. 3920146